

STOSUNKI KONFLIKTOWE – PRZEDMOWA DOKONYWANIA ADMINISTRACYJNYCH WYKROCZEŃ I PRZESTĘPSTW

Autor artykułu bada teoretyczne przepisy treści konfliktowych stosunków jak przedmowa dokonywania administracyjnych wykroczeń i przestępstw. Przepisy naukowego artykułu ujawniają treść obiektu, jego główne oznaki a także badają obiektywną stronę konfliktu, prowadzą klasyfikację subiektów konfliktowych stosunków i wyznaczają warunki subiektywnej strony konfliktowych stosunków. Przez autora proponuje się uważać, że wyjaśnienia konfliktowej sytuacji należy szukać w specyfice stosunków między uczestnikami konfliktów.

Kluczowe słowa: konflikt, rodzina, stosunki, warunki, wykroczenia, przestępstwa.

relationship conflict as a precondition for committing administrative offenses and crimes.

CONFLICTUAL RELATIONSHIP - PREREQUISITE COMMITTING ADMINISTRATIVE OFFENSES AND CRIMES

The author of article explores the theoretical principles entity relationship conflict as a precondition for committing administrative offenses and crimes. Regulation scientific article reveals the essence of the object of its main features is also investigating the objective of conflict, conduct of classification of relationship conflict and the conditions of the subjective side of disputed relationship. The author proposed believe that the explanation of the conflict situation should look into the specifics of the relationship between conflict parties.

Keywords: conflict, family, relationships, conditions, offenses, crimes.

КОНФЛІКТНІ СТОСУНКИ – ПЕРЕДУМОВА ВЧИНЕННЯ АДМІНІСТРАТИВНИХ ПРОСТУПКІВ ТА ЗЛОЧИНІВ

Автор статті досліджує теоретичні положення сутності конфліктних стосунків як передумова вчинення адміністративних проступків та злочинів. Положення наукової статті розкривають сутність об'єкта його основні ознаки також досліджують об'єктивної сторони конфлікту, проводять класифікацію суб'єктів конфліктних стосунків та визначають умови суб'єктивної сторони конфліктних стосунків. Автором пропонується вважати, що пояснення конфліктної ситуації необхідно шукати у специфіці відносин між учасниками конфліктів.

Ключові слова: конфлікт, сім'я, стосунки, умови, проступки, злочини.

Постановка проблеми. Проблема конфлікту одвічна. Вона виникла на зорі цивілізації, супроводжувала весь розвиток суспільства і набуває особливої актуальності в період загострення соціальних протиріч. Феномен конфлікту має міждисциплінарний характер.

CHERNETA S.Y.

PH.D. IN EDUCATION
DOCENT
KATEDRI PEDAGOGIKI
SPOŁECZNEJ
EASTERN NATIONAL
UNIVERSITY OF ŁESI
UKRAIŃSKI

Пізнанням його природи протягом тривалого часу займалися філософи, психологи, соціологи, політологи, правознавці, історики, військові та ін. Термін “конфлікт” (від лат. “conflictus”) означає зіткнення протилежних сторін, думок, сил [1, с. 453] і вживається у найрізноманітніших галузях знань й життєвої практики. Однак єдиного поняття конфлікту, яке б задовольнило усіх представників наукового знання на сьогодні не сформульовано.

Ми не переймаємося проблемою конфлікту загалом, оскільки перед нами стоїть більш скромне завдання: вивчення міжособистісних конфліктів, що мають місце у сімейно-побутовій сфері і призводять до вчинення тяжких насильницьких злочинів проти особи. Проте, віддаючи належне складності проблеми конфлікту в цілому, вважаємо за необхідне систематизувати основні точки зору науковців з цього приводу, з метою створення загального уявлення про цей феномен.

Аналіз останніх досліджень. Найбільш чисельна група авторів, які пропонують розглядати конфлікт як зіткнення протилежних інтересів, ідей, позицій, поглядів, думок, оцінок різних людей, в якому вони намагаються відстояти власні цілі шляхом активної протидії один одному. Подібні дії супроводжуються сильними емоційними хвилюваннями [2, с. 6; 3, с. 53; 4, с. 34; 5, с. 68; 6, с. 20].

Дещо менше прихильників набула точка зору, згідно з якою конфлікт – це гостре протиріччя, що виражається у протиборстві сторін при вирішенні взаємоважливих питань [7, с. 136; 8, с. 7].

Була спроба розглянути конфлікт як ситуацію протистояння його учасників, що викликає активність сторін, направлену на подолання протиріччя, яке виникло, і розв’язання ситуації в інтересах обох чи однієї із сторін [9, с.88]. Висловлювалися і інші погляди на цю проблему [10, с.12].

Мета статті полягає у проведенні теоретичного аналізу розуміння сутності конфліктних стосунків, розкриття основних ознак, дослідження суті об’єкта та об’єктивної сторони конфлікту, визначення суб’єктів конфліктних стосунків та суб’єктивної сторони конфліктних стосунків як передумови вчинення адміністративних проступків та злочинів.

Виклад основних положень. Одним із найрозповсюджених видів міжособистісних конфліктів є сімейно-побутові. Щоправда, конфліктологами і окремими кримінологами основна увага приділяється сімейним конфліктам, а такий різновид як сімейно-побутові зіткнення окремо не вивчається. Сімейний конфлікт ними розглядається як протиборство між членами сім’ї на основі зіткнення протилежних позицій, поглядів, потреб та ін. Безперечно, в більшості випадків саме конфлікт між членами сім’ї найчастіше завершується вчиненням тяжких насильницьких злочинів проти особи. Проте не слід ігнорувати той факт, що нерідко подібна розв’язка спостерігається й у тих зіткненнях, котрі виникають у громадському побуті: між сусідами, приятелями, знайомими тощо. У зв’язку з цим, більш доцільно, – з кримінологічної точки зору, – піддати детальному аналізу сімейно-побутовий конфлікт, що має місце у специфічній сфері людських взаємин і призводить до вчинення сімейно-побутових вбивств і тяжких тілесних ушкоджень. Почнемо з визначення специфічного різновиду конфлікту.

На наш погляд, сімейно-побутовий конфлікт при адміністративних проступках та злочинах проти особи слід розуміти як гостре зіткнення між членами сім’ї й сімейно-побутового оточення, що виникає на основі протиборства їх протилежних поглядів, інтересів, позицій, потреб, які формуються та усвідомлюються в процесі міжособистісного спілкування, характеризуються прагненням причинити максимальну шкоду суперечнику шляхом насильницького впливу і супроводжуються негативними емоціями його учасників.

Із приведеного визначення витікають наступні ознаки сімейно-побутового конфлікту при адміністративних проступках та злочинах проти особи.

По-перше, це завжди гостре зіткнення, тобто відкрита, агресивна, деструктивна сутичка.

По-друге, його учасниками можуть бути лише члени сім’ї і найближчого сімейно-побутового оточення.

По-третє, в основі такого конфлікту лежить протиборство між різними життєвими

поглядами, інтересами, позиціями, потребами, ролями учасників зіткнення.

По-четверте, характерною особливістю цього конфлікту є одностороннє (хоча нерідко і взаємне) прагнення учасників спричинити неконкретизовану, проте максимальну в даній ситуації шкоду суперечнику є метою зламати його волю, подолати вербальний опір, довести свою перевагу і зверхність. Пріоритетним способом заподіяння максимальної шкоди суперечнику є застосування до нього фізичного насильства, оскільки психічне насильство, погрози щодо фізичного впливу вважаються менш ефективними.

По-п'яте, невід'ємним атрибутом сімейно-побутових конфліктів є шквал негативних емоцій, почуттів, а також тяжкі післяконфліктні психічні стани особистості.

Отже, сімейно-побутові конфлікти при адміністративних проступках та злочинах проти особи являють собою складні об'єктивно-суб'єктивні утворення. З одного боку, це зовнішні акти агресивної поведінки людей (гостре зіткнення), а з другого – певний динамічний деструктивний процес (протиборство), що є основою таких зіткнень.

Для пізнання специфіки сімейно-побутового конфлікту, що призводить до вчинення адміністративних проступків та злочинів проти особи, необхідно розглянути його структуру. В останній потрібно виділяти наступні компоненти: об'єкт, предмет, суб'єктивні причини, функції, учасників, динаміку розвитку (часові та просторові межі, стадії, засоби і прийоми боротьби), наслідки конфліктних дій.

Під об'єктом конфлікту в літературі розуміють матеріальну, соціальну або духовну цінність, на володіння або користування якою зазіхають обидва опоненти [11, с. 23]. Об'єктом зіткнення може виступати матеріальна, соціальна або духовна цінність, що знаходиться на перетині особистісних інтересів суб'єктів, які прагнуть до одноосібного контролю над ним. Тобто є підстави розділити об'єкти сімейно-побутових конфліктів на три умовні групи: матеріальні, соціальні й духовні. До матеріальних, перш за все, слід відносити гроші, сімейний бюджет. Матеріальна проблема загальновідома. Особливої актуальності вона набуває у сучасних умовах, коли, з однієї сторони, у суспільній свідомості матеріальний фактор стає вирішальною цінністю, єдиним мірилом добробуту і життєвого успіху, а з іншої – переважна більшість населення має дуже обмежені грошові доходи, або ж балансує на межі виживання. За таких умов розпалюється запекла боротьба за пріоритетне володіння та розпорядження грошовими ресурсами. Серед найбільш розповсюджених матеріальних об'єктів сімейно-побутових конфліктів необхідно називати житлову площу. Відомо, що значна частина сімей через відсутність ізольованого самостійного житла вимушена сумісно проживати з батьками, іншими родичами, орендувати квартири і кімнати у сторонніх людей, проживати у гуртожитках, комунальних квартирах. Особи, які розірвали шлюб, проживають разом всупереч власних бажань по цій же причині. Отже, самостійне житло – це та важлива матеріальна цінність, позбавлення якої стає об'єктом гострих сімейно-побутових зіткнень. Парадоксально, але серед матеріальних об'єктів слід окремо розглядати спиртні напої (горілку, самогон та ін.). Пристрасть учасників зіткнень до вживання спиртними напоями робить останні тією “цінністю”, за володіння або користування якою суб'єкти готові заподіяти тяжке каліцтво або навіть позбавити життя один одного.

До таких об'єктів варто відносити межу земельної ділянки, цілісність домашнього господарства та ін. Тут слід враховувати українську ментальність власника, “хазяїна”, що особливо загострена у сільських жителів. А тому, будь-які зазіхання на статус господаря, межі земельних ділянок, цілісність домашнього господарства породжують запеклі сутички (переважно між сусідами), в яких суб'єкти нерідко схильні до крайніх мір впливу на суперечника.

Окрім названих, матеріальними об'єктами сімейно-побутових конфліктів можуть бути: спільне майно, спадщина, окремі речі, предмети тощо.

У структурі соціальних об'єктів конфліктів, що розглядаються, ми виділяємо: владу, лідерство, окремі права і мораль. Ці об'єкти тісно взаємопов'язані. Навколо них розгортається запекла боротьба між членами сім'ї і найближчого сімейно-побутового оточення. Влада у таких випадках – це право і можливість розпоряджатися, наказувати,

підкоряти своїй волі інших осіб. Влада перетворюється у потужний важіль побудови міжособистісних взаємин. Традиційно у сімейно-побутових взаєминах влада носить дещо викривлений авторитарний характер, а тому базується на силовому фундаменті. Суб'єкти спілкування усвідомлюють, що захопивши владу, вони зможуть вирішувати життєво важливі питання одноставно на свою користь, ігноруючи при цьому інтереси суперечника, нав'язуючи йому свою волю. Члени сім'ї і сімейно-побутового оточення схильні вбачати у владі лише безмежні права і зовсім не бажають обтяжувати себе численними обов'язками. А тому, отримавши цю владу, вони прагнуть “загнати іншого в куток”, “поставити на своє місце”, “провчити”. В їх мові, жестах, позах, міміці переважають так звані “знаки переваги” [12, с. 6].

Зазвичай у сімейно-побутових взаєминах більше шансів отримати владу у неформального лідера. У зв'язку з чим точиться постійна, виснажлива боротьба за неформальне лідерство. Статус лідера дає певну пріоритетність, авторитет, переваги, при розв'язанні спірних питань, при розподілі прав і обов'язків, матеріальних благ, при вирішенні життєво важливих проблем тощо, а тому він такий привабливий. Крім того, боротьба за лідерство завжди асоціюється із зазіханням на визнання серед оточуючих.

На перетині особистісних інтересів суб'єктів можуть знаходитися окремі права і мораль. До перших ми відносимо: розпорядження спільними коштами, виховання дітей, проведення вільного часу, відпочинку тощо. Змістом других є сукупність загальноновизнаних принципів і норм неформальної поведінки людей у сімейно-побутовій сфері, що забезпечуються внутрішньою переконаністю в їх справедливості і силою громадської думки. Насамперед мова йде про статеvu мораль, яка на сьогодні зазнала суттєвих трансформацій.

До найбільш важливих духовних цінностей, що виступають в якості об'єкта сімейно-побутових конфліктів, ми відносимо дружбу, повагу, довіру, зрозумілість. Перелічені цінності взаємопов'язані і взаємодоповнюють одна одну. Цікаво відмітити, що у сімейно-побутових злочинців і у їх жертв дані цінності набували специфічного викривленого значення. Так, зазвичай дружба розуміється як відносини між людьми, що базуються на взаємній прихильності, довірі, повазі, спільності інтересів. Тобто, дружба фактично поєднує у собі повагу, довіру і зрозумілість.

Для вищезазначених осіб в силу їх егоїзму, інтелектуальної і духовної обмеженості, антигромадського спрямування такі цінності носять споживацький характер. Вони прагнуть їх використовувати виключно в особистих інтересах, для задоволення власних потреб, амбіцій, примх, а нерідко і для самоствердження. На першому місці у них власна персона, яку повинні всі поважати, визнавати, цінувати, при цьому іншим особам не приділяється належної уваги і піклування. А тому, таких осіб зазвичай роздирають сумніви стосовно вірності, розуміння, поваги, підтримки з боку партнера по спілкуванню, що набувають для них виняткового значення. Будь-які зазіхання на подібні цінності з боку інших осіб автоматично перетворюють їх у об'єкт сімейно-побутових конфліктів, що завершуються умисними вбивствами і тяжкими тілесними ушкодженнями.

Під предметом конфлікту необхідно розуміти об'єктивно існуючу або уявну проблему, що слугує причиною протиріччя між сторонами, заради розв'язання якого на свою користь суб'єкти і вступають у протиборство [13, с. 37]. У ході проведеного нами дослідження особлива увага приділялася встановленню предмету сімейно-побутових конфліктів. Перш за все, слід зауважити, що зазначений різновид зіткнень породжується комплексом взаємопов'язаних об'єктивних і суб'єктивних чинників. Ми з'ясували найбільш типові з них, які вбачаються із матеріалів архівних кримінальних справ, а також безпосередньо називалися самими засудженими в ході формалізованого інтерв'ювання. Так, наприклад, одним із найпоширеніших предметів гострих сутичок є зловживання однією із сторін спиртними напоями: кваліфіковані вбивства – 34,1%, умисні вбивства – 34,2%, тяжкі тілесні ушкодження – 33,0% випадків. Аналогічний предмет називався 30,0% засуджених за сімейно-побутові умисні вбивства і тяжкі тілесні ушкодження. Крім зазначених, предмет конфліктів за матеріалами кримінальних справ розподіляється

наступним чином: розтринькування домашнього майна, безробіття, матеріальна скрута, несвоєчасне повернення та неповернення боргу, відмова видачі грошей на придбання спиртних напоїв та розваги, відповідно, 31,9%, 19,7%, 23,9%; підозра в зраді/ревності (відповідно: 12,1%, 16,1%, 10,5%); житлові умови, хвороба, виховання дітей, сумісне проживання з родичами, принижуючі образи, порушення громадського спокою – 12,1%, 21,7%, 28,9%. У решті випадків: 9,8%, 8,3%, 3,7%, відповідно, це були інші причини, а саме: заборона зустрічатися, бажання розірвати стосунки, обіцянка працевлаштування, розповсюдження пліток, перешкода коханню тощо.

На думку засуджених, предметом сімейно-побутових конфліктів були: взаємні принижуючі образи, психологічна несумісність – 23,3%, аморальна поведінка потерпілого, підозра в зраді – 18,3%, неучасть у веденні господарства – 11,6%, відмова видачі грошей на придбання спиртних напоїв та розваги, неповернення боргу – 6,7%, інше – 10,1% (безпідставні покарання, матеріальна скрута, підозра в крадіжках, спір за межу, втручання родичів у сімейне життя тощо). Поєднання отриманих результатів дає нам загальну уяву про предмет сімейно-побутових конфліктів, що завершилися вчиненням тяжких насильницьких злочинів, оскільки приведена диференціація є певною мірою умовною. Для порівняння: за даними окремих кримінологічних досліджень, проведених в Росії, предметом сімейних конфліктів були наступні чинники. Підгрупа вбивць дружин: надмірна авторитарність дружини (59%), невірність дружини (34%), пияцтво чоловіка (30%), розподіл сімейних фінансів, що позбавляє чоловіка власних грошей (30%), розбіжності поглядів подружжя на розподіл господарських обов'язків (25%), пияцтво дружини (22%), незадоволеність житловими умовами (11%), одноосібне вирішення дружиною питання про народження дитини (11%), наявність у дружини дошлюбних інтимних зв'язків (10%). У підгрупі вбивць чоловіків домінують такі чинники як: недостатня забезпеченість з боку чоловіка грошима (75%); пияцтво чоловіка (44%); житлова невлаштованість (28%) та ін. [14, с. 23]. Варто зазначити, що у наведеній диференціації предмету конфліктів мова йде лише про сімейні зіткнення, а не про сімейно-побутові.

Думаємо, що є сенс в окремому розгляді суб'єктивних причин цих конфліктів. Слід погодитись, що в ряді випадків предмет конфлікту (об'єктивна причина) і ставлення до нього ініціатора зіткнення (суб'єктивна причина) співпадають, однак так буває далеко не завжди. В окремих літературних джерелах відмічається, що конфліктуючі особи, як правило, не можуть сформулювати дійсних причин конфлікту, акцентуючи свою увагу на найбільш обурюючих їх моментах, котрі лежать на поверхні і є наслідком більш глибоких причин [15, с. 11]. Таких причин може бути дуже багато. Зупинимось лише на деяких із них, які, на нашу думку, мають найбільш суттєве значення. Насамперед, це глибинний внутрішньоособистісний конфлікт, що має місце всередині психічного світу особи. Він виникає із невідповідності між життєвими установками окремої особистості і вимогами суспільного життя та правопорядку. В основі такого конфлікту лежать антисуспільні настанови особистості, її деформована правосвідомість, мораль, інтелектуально-вольові вади, завищена самооцінка.

До суб'єктивних причин слід відносити негативні емоційно-вольові якості учасників конфлікту, котрі нами вже неодноразово приводилися (запальність, грубість, егоїзм та ін.), а також деформовані потреби й інтереси, асинтонність (нездатність до емоційного співчуття), амбіції тощо.

Окремо можна виділити конфліктну установку особи: готовність до сприйняття майбутніх подій, що формується під впливом світогляду, темпераменту, характеру, психічного стану суб'єкта, життєвого досвіду, особистої оцінки потенційного суперечника.

На наш погляд, заслуговує на увагу і міжособистісна несумісність – взаємне неприйняття партнерів, що базується на неспівпаданні соціальних і життєвих настанов, ціннісних орієнтацій, інтересів, мотивів, характерів, психофізичних реакцій, індивідуально-психологічних характеристик. Врешті-решт, суб'єктивною причиною сімейно-побутових конфліктів може бути погане самопочуття, хворобливий стан тощо.

Функції конфлікту, що аналізується, мають амбівалентний характер. Тому доцільно

їх згрупувати у два блоки: конструктивні і деструктивні. Серед конструктивних можна назвати сигнальну і тимчасову психологічну розрядку. Змістом сигнальної функції є виникнення та фіксація непримиренних протиріч між суб'єктами спілкування, які усвідомлюються в процесі обміну різного роду інформацією. Учасники взаємодії активно докоряють один одному, аргументуючи правильність зайнятої позиції, і при цьому категорично не сприймають або оспорюють доводи супротивника. Час від часу, вступаючи у подібні зіткнення, вони розряджають свій негативний емоційний заряд, що накопичується від наявності протиріч, а це сприяє зняттю психологічної напруги на деякий проміжок часу. Однак, крім конструктивних, сімейно-побутові конфлікти містять і деструктивні функції, які є більш значущими. Серед таких ми виділяємо руйнівну і криміногенну. Загальновідомо, що конфлікти, як правило, призводять до руйнації міжособистісних стосунків, залишаючи у спадок почуття неприязні, роздратування, ненависті. Учасники конфлікту, керовані названими почуттями, нерідко розв'язують гострі протиріччя шляхом фізичного впливу на суперечника, при цьому конфліктні взаємини набувають криміногенного забарвлення. У їх надрах "визріває" злочинна мотивація, що у певний час може призвести до вчинення тяжкого злочину.

Жодного конфлікту не сталося б без його учасників, яких щонайменше має бути два. Проте ступінь участі осіб у конфлікті може бути різним. У зв'язку з цим усіх учасників конфлікту ми поділяємо на два типи: головні і факультативні. Головні – це фізичні особи, носії протилежних поглядів, інтересів, позицій, потреб, які безпосередньо здійснюють деструктивні (наступальні або оборонні) дії один проти одного. Названі учасники – невід'ємний елемент будь-якого конфлікту. Окрім головних діючих осіб зіткнення необхідно виділяти і факультативних (співучасників). Це свого роду підмовники, посібники, організатори і посередники, які можуть виступати на боці однієї або обох сторін, проте їх участь у конфлікті не є обов'язковою.

За результатами нашого дослідження, найчастіше головними учасниками сімейно-побутового зіткнення при умисних вбивствах і тяжких тілесних ушкодженнях виступають подружжя/співжителі, у тому числі і колишні, відповідно, 52,1%; 40,7%. За ними йдуть сусіди, товариші, знайомі, колеги по роботі, наймачі/наймодавці житла, особи, які сумісно проводять дозвілля, відповідно, 17,5%, 28,1%. А по кваліфікованим вбивствам розподіл головних учасників протилежний: на першому місці виступають особи другої категорії, відповідно, 49,0%. І лише на другому місці йдуть члени родини, відповідно, 22,0%. Подібна різниця пояснюється тим, що умисні вбивства і тяжкі тілесні ушкодження, а відповідно і конфлікти, котрі їм передують, більше тяжіють до сфери сім'ї, а конфлікти, що завершуються вчиненням кваліфікованих вбивств – до сфери побуту. Окрім названих, у ролі головних учасників зіткнення нерідко виступають батьки і діти: кваліфіковані вбивства (12,2%), умисні вбивства (17,2%), тяжкі тілесні ушкодження (11,7%), а також батьки одного з подружжя, відповідно, 4,8%, 4,0%, 7,1% випадків.

В якості факультативних учасників слід розглядати осіб, які схиляють, провокують інших учасників на конфлікт (підмовники), дають поради, вказівки, розпалюють ворожнечу (посібники), планують конфлікт, намічають його розвиток (організатори), втручаються у запекле зіткнення, намагаються примирити ворогуючі сторони (посередники) [186, с. 96 – 98]. За нашими даними, такими особами були: родичі (відповідно): 4,8%, 5,7%, 5,7%, та інші особи (відповідно): 7,2%, 3,5%, 6,7%.

Як будь-який процес, сімейно-побутовий конфлікт має свій часовий та просторовий вимір. Часовий розвиток (ескалацію) конфлікту прийнято називати його динамікою [16, с. 27]. Так, часові межі – це тривалість конфлікту, його початок і закінчення.

Початок конфлікту – перший агресивний зовнішній акт поведінки, спрямований проти суперечника, за умови, що останній усвідомлює спрямованість цього акту проти себе і активно йому протидіє. Закінчення конфлікту – остаточне здолання опору суперечника, яке завершується спричиненням йому максимальної шкоди – смерті або тяжких тілесних ушкоджень. Виміряти тривалість сімейно-побутового конфлікту нелегко, оскільки їх динаміка нерідко носить дискретний характер. Наша спроба це зробити, виходячи із

матеріалів архівних кримінальних справ, дала наступні результати. Сімейно-побутові конфлікти, що тривали від 1 міс. до 1 року становлять, відповідно, 43,8%, 24,0%, 44,5% випадків; від 1 року до 3 років – 28,4%, 25,3%, 18,3% випадків; від 3 до 5 років – 7,2%, 20,5%, 12,4%; понад 5 років – 5,1%, 14,2%, 8,5%, відповідно. В решті випадків динаміка конфлікту вимірювалася днями, годинами або хвилинами 15,5%, 16,0%, 16,3%, відповідно. Для порівняння: за даними Г.Г. Мошака (1986 р.), між винними і потерпілими існували довготривалі конфліктні стосунки: 4 – 6 років – 29% випадків, 7 – 10 років – 14% випадків, понад 10 років – 21% випадків. У решті випадків такі конфлікти існували більш короткий період [17, с. 13].

Як бачимо, існує тенденція щодо довготривалого розвитку динаміки сімейно-побутових конфліктів при умисних вбивствах і тяжких тілесних ушкодженнях. Вважаємо, що пояснення подібної ситуації необхідно шукати у специфіці відносин між учасниками конфліктів. Нами встановлено, що потерпілі від умисних вбивств і тяжких тілесних ушкоджень (біля 70%) випадків були пов'язані із злочинцями сімейно-родинними зв'язками. Априорі такі взаємини розраховані на все життя. Їх учасники пов'язані сильною емоційною близькістю, психологічною прив'язаністю, нерідко вимушеністю контактів, а тому прийняти рішення про розрив взаємин раз і назавжди, як правило, дуже важко. Суб'єкти, в силу зазначених причин, стають "заручниками" даних зв'язків. Конфліктні фази взаємин чергуються із фазами примирення, поступок, жалкування про свої вчинки. Так, за даними С.Б. Алімова, Г.В. Антонова-Романовського, Л.А. Волошина Г.Г. Мошака, 42,8% подружжя мирилися після конфліктів у той же день, а 33,8% - на наступний [18, с. 93]. Проте образи, кривди, приниження, побиття, що супроводжують конфліктні сутички, в силу психологічної прив'язаності, сильної емоційної близькості учасників зіткнення, набувають для них особливого значення і значно тяжче переживаються, залишаючи у свідомості глибокий негативний слід і тим самим прокладаючи шлях новим конфліктам. Саме за цією та деякими іншими причинами сімейно-побутові конфлікти можуть існувати тривалий час, що і показали результати нашого дослідження. Але так буває не завжди. Як з'ясувалося, сімейно-побутові конфлікти, а точніше та частина із них, що відбувається у побутовій сфері, за межами сім'ї у ряді випадків носять одноразовий характер і вимірюються годинами або хвилинами (15,5%, 16,0%, 16,3%, відповідно). Тут картина зовсім інша. Конфлікт безпосередньо "виростає" із конкретної життєвої ситуації, на подальший його перебіг і розв'язку впливають: характер попередніх взаємин суб'єктів (неприятний), їх негативні індивідуальні характеристики і психічний стан (алкогольне сп'яніння та ін.).

Просторові межі конфлікту окреслюються територією, на якій він відбувається. Раніше ми відмічали, що такою територією, як правило, виступає закрите приміщення (квартира, будинок тощо). Тобто місце, в якому злочинець і потерпілий залишаються наодинці, в певній ізоляції, що майже виключає стороннє втручання у з'ясування стосунків, тобто навіть гіпотетично позбавляє злочинця будь-яких перешкод при доведенні злочинного наміру до логічного завершення – вчинення тяжкого злочину. Отже, глибока інтимність сімейно-побутових конфліктів, ізолюваність місць їх розвитку значно обмежує можливість соціального контролю, тим самим створює сприятливий ґрунт для тривалого існування й ескалації подібного протистояння, надаючи йому криміногенного забарвлення.

Висновки. За учасниками протистояння сімейно-побутові конфлікти можна поділяти на ті, що виникають між членами сім'ї, і ті, що виникають між членами найближчого сімейно-побутового оточення.

Учасниками перших є подружжя/співжителі, батьки і діти, батьки одного з подружжя, близькі родичі – тобто особи, які пов'язані сімейно-родинними зв'язками. Таких конфліктів налічується до 70% від їх загальної кількості.

Учасниками других конфліктів виступають: сусіди, товариші, знайомі, наймачі/наймодавці житла, особи, які сумісно проводять дозвілля, тобто суб'єкти, які пов'язані побутово-дозвільними взаєминами.

Особливого значення для попередження тяжких насильницьких злочинів проти

особи набуває класифікація сімейно-побутових конфліктів за ступенем суспільної небезпечності. З огляду на це, усі конфлікти варто поділяти на дві групи: зіткнення, які супроводжуються психічним насильством, і зіткнення, що супроводжуються фізичним насильством.

Перша група включає конфлікти, в яких учасники обмежуються психічним впливом один на одного. Зазвичай, вони використовують такі прийоми боротьби як образи, приниження та погрози фізичною розправою, проте до реалізації подібних погроз справа не доходить. Дана категорія сімейно-побутових конфліктів є менш суспільно-небезпечною, оскільки їх учасники не вступають у безпосередній фізичний контакт і не посягають на тілесну недоторканість та життя один одного.

Учасники конфліктів другої групи в ході зіткнень використовують такі прийоми, як нанесення ударів, побоїв, спричинення фізичного болю, тобто активно вдаються до фізичного впливу на суперечника. Безумовно конфлікти цієї групи є більш суспільно-небезпечними, оскільки конфліктуючі своїми діями загрожують життю і здоров'ю один одному.

Література:

1. Великий тлумачний словник сучасної української мови (з дод. і допов.) / уклад. і голов. ред. В.Т. Бусел. — К. ; Ірпінь : ВТФ «Перун», 2005. — 1728 с.
2. Антонян Ю.М. Криминальная психология / Антонян Ю.М., Гульдан В.В. // – М. : Наука, 1991. – 248 с.
3. Аракелян С.В. Убийства в сфере семейно-бытовых отношений и их предупреждение (по материалам Республики Армения) : дис... канд. юрид. наук : 12.00.08 / Аракелян С.В. // – Ереван, 1999. – 137 с.
4. Дубинин Н.П. Генетика. Поведение. Ответственность / Дубинин Н.П. Карпец И.И., Кудрявцев В.Н. // – М. : Политиздат, 1982. – 304 с.
5. Мишин Г.И. Три причины стресса: Неврозы, половые расстройства, алкоголизм / Мишин Г.И. // – 2-е изд. доп. – Л. : Лениздат, 1990. – 160 с.
6. Тузов А. Кримінально-правові та кримінологічні аспекти міжособистих конфліктів / Тузов А. // Радянське право. – 1990. – № 6. – С. 59 – 63.
7. Полтавец В.И., Первый В.С., Жабокрицкий С.В. Агрессивное поведение при расстройствах личности / Полтавец В.И., Первый В.С., Жабокрицкий С.В. // – Днепропетровск : Арт-Пресс, 1998. – 80 с.
8. Мартыненко О.А. Криминологические проблемы мотивов и мотивации хулиганства : дис... канд. юрид. наук : 12.00.08 / Мартыненко О.А. // – Х., 1997. – 205 с.
9. Самовичев Е.Г. Убийство: психологические аспекты преступления и наказания / Самовичев Е.Г. // – М. : ВНИИ МВД СССР, 1988. – 80 с.
10. Сахаров А.Б. Личность преступника и типология преступника / Сахаров А.Б. // Соц. законность. – 1973. – № 3. – С. 19 – 24.
11. Анцупов А.Я. Конфликтология : учебник / Анцупов А.Я., Шипилов А.И. // - М. : ЮНИТИ, 2000. - 551 с.
12. Антонова-Турченко О.Г. Як вижити серед конфліктів / Антонова-Турченко О.Г. // - К. : Знання України, 1991. - 32с.
13. Основы конфликтологии : учеб. пособие / под ред. В.Н. Кудрявцева. // - М. : Юристъ, 1997. - 200 с.
14. Шестаков Д.А. Семейная криминология: Семья – конфликт – преступление / Шестаков Д.А.// - СПб. : Изд-во С.-Петербург. ун-та, 1996. – 263 с.
15. Шейнов В.П. Конфликты в нашей жизни и их разрешение / Шейнов В.П. // – Мн. : Амалфея, 1996. – 228 с.
16. Емельянов С.М. Практикум по конфликтологии : учеб. пособие / Емельянов С.М. // – СПб. : Питер, 2000. – 368 с.
17. Мошак Г.Г. Криминологические проблемы изучения и предупреждения убийств, совершаемых в сфере семейно-бытовых отношений (На материалах Молдавской ССР) :

автореф. дис... канд. юрид. наук : 12.00.08 / Мошак Г.Г. // ; Всесоюз. ин-т по изуч. причин и разр. мер предуп. прес-ти. – М., 1986. – 23 с.

18. Алимов С.Б. Криминологические аспекты межличностных конфликтов / Алимов С.Б., Антонов-Романовский Г.В., Волошина Л.А., Мошак Г.Г. // – Одесса : Одесский гос. морск. ун-т., 2001. - 140 с.

CONFLICTING RELATIONSHIP - PREREQUISITE COMMITTING ADMINISTRATIVE MISDEMEANORS AND CRIMES

CHERNETA S.

Problem. Problem of conflict is ancient. It emerged at the dawn of civilization, accompanied by the whole society and is of particular relevance in the acute social contradictions. The phenomenon of conflict has interdisciplinary character. Research its nature for a long time engaged philosophers, psychologists, sociologists, political scientists, lawyers, historians, military and others. The term "conflict" (from the Latin. "Conflictus") means a clash of opposing sides, ideas, forces [1, p. 453] and used in various fields of knowledge and life practices.

We do not worry about the problem of conflict in general, as we face a more modest objective: to study interpersonal conflicts that take place in the family and domestic sphere and lead to the commission of serious violent crimes against the person. However, recognizing the complexity of the problem of conflict in general, we consider it necessary to codify the basic terms of academics in this regard, in order to create an overall understanding of this phenomenon.

Analysis of recent research. The most numerous group of authors who offer to consider conflict as a clash of opposing interests, ideas, attitudes, beliefs, opinions, estimates by different people, in which they try to defend their own goals through active against one another. Such actions are accompanied by strong emotional excitement [2, p. 6, 3, p. 53, 4, p. 34, 5, p. 68, 6, p. 20]. Slightly fewer supporters gained a view according to which the conflict - a sharp conflict, resulting in a confrontation between the parties in resolving issues mutual important [7, p. 136, 8, p. 7]. There was an attempt to consider the conflict as a situation of confrontation of its members, which is active parties to overcome the contradictions that emerged and solve the situation in the interest of both or one of the parties [9, p.88]. Other views on this issue were express. [10, p.12].

Purpose of this article is to conduct theoretical analysis understanding of conflict relations, opening the main features, significant research object and the objective of the conflict, determine the subjects of conflict and relationship conflict subjective side relationship as a precondition of committing administrative offenses and crimes.

The presentation of the basics. One of the most broaden types of interpersonal conflicts are family household. However, conflict resolution and separate criminology focuses on family conflict, and this kind of as family and domestic collision alone not studied. Marital conflict is seen by them as a confrontation between family members based on the clash of opposing positions, views, needs, etc.. Of course, in most cases the conflict between family members often ends committing serious violent crimes against the person. But we should not ignore the fact that a similar denouement often observed in those collisions that occur in public life: between neighbors, friends, acquaintances and others. In this regard, more appropriate - from the criminological point of view - subject to detailed analysis of family and household conflict that takes place in a specific area of human relationships and leads to the commission of family and domestic homicide and grievous bodily harm. Let's start with the definition of a specific kind of conflict.

In our opinion, family and household conflict with administrative misconduct and crimes against persons should be understood as a sharp clash between family members and family and community environment arising from the confrontation of opposing views, interests, attitudes, needs, which are formed and understood in the process of interpersonal communication, characterized by the desire to cause maximum damage by violent impact and are accompanied by negative emotions of its participants.

From the definition of the reduced flow following signs of family and community conflict in administrative misconduct and crimes against persons. Firstly, it is always sharp collision, open, aggressive, destructive fight. Second, its participants can be only family members and immediate family and household environment.

Thirdly, the basis of the conflict is confrontation between different life views, interests, attitudes, needs, roles of participants in the collision. Fourth, the characteristic feature of this

conflict is unilateral desire to cause unspecified participants, but most in this situation is a detriment strive to break his will to overcome verbal resistance, to prove their superiority and arrogance. The primary method of inflicting maximum damage to use physical violence against him because mental violence, threats to the physical effects are considered less effective.

Fifthly, an inherent part of family and domestic conflicts are a flurry of negative emotions, feelings, and severe post-conflict mental state of the individual. So, family and domestic conflicts with administrative misconduct and crimes against the person is a complex objective-subjective formation. On the one hand, it acts aggressive external behavior (acute contact), and the second - a certain dynamic destructive process (confrontation), which is the basis of such collisions. For the studying of the specifics of family and community conflict, which leads to the commission of administrative offenses and crimes against the person, you should consider its structure. The latest to highlight the following components: object, subject, subjective reasons, functions, parties, the dynamics of the (temporal and spatial boundaries, stage, means and methods of warfare), the effects of conflicting actions.

When the object of the conflict in the literature to understand the material, social or spiritual value, the possession or use of which impinge both opponents [11, p. 23]. The object may be a clash of financial, social or spiritual value, which is located at the intersection of personal interests of seeking to sole control over it. That is reason to divide objects family and domestic conflicts into three groups: physical, social and spiritual.

Tangible, above all, should be classified as money, family budget. Financial problem is known. Of particular relevance it acquires in the present circumstances, when, on the one hand, in the public consciousness material factor becomes critical value, the only measure of well-being and success in life, and on the other - the vast majority of people have very limited cash income, or teetering on the brink of survival.

Under such conditions, kindled a fierce battle for possession and disposal of priority cash resources. Among the most common material objects family and domestic conflicts should call living space. It is known that a significant proportion of families due to lack of self-segregated housing forced to live together with their parents, other relatives, rent apartments and rooms in strangers live in dormitories, communal apartments. Those who broke the marriage, living together despite their own desires for the same reason.

Thus, independent housing - this is important material value, the deprivation of which becomes the object of sharp family and domestic clashes. Paradoxically, among material objects should be considered separately spirits (vodka, home-brew, etc.). Passion Parties collisions to alcohol makes last "according to the value" for the possession or use of which subjects are willing to cause serious injury or even kill each other.

These objects should be classified land border, the integrity of the household and others. It should take into account the Ukrainian mentality owner, "host", which is particularly exacerbated in rural residents. Therefore, any encroachment on the status of the host, the boundaries of land, the integrity of the household generate fierce clashes (mostly between neighbors), in which the subjects are often prone to extreme measures impact strive.

In addition to the above, material objects family and domestic conflicts may be the joint property, inheritance, separate things, objects, etc.. The structure of social objects conflict in question, we distinguish: power, leadership, individual rights and morality. These objects are closely interrelated. Around them takes a fierce struggle between family members and immediate family and household environment. Authorities in such cases - the right and the ability to manage, command, conquer their liberty of others. Power becomes a powerful lever to build interpersonal relationships. Traditionally, family and domestic relations power is somewhat distorted by authoritarian nature, and therefore based on the power base.

Subjects communication aware that seized power, they will be able to solve the vital question unanimously in its favor, while ignoring the interests strive to impose his will. Family members and family and community environment tend to see in power only limitless rights and does not want to burden themselves with numerous responsibilities. And so, having this power, they tend to "drive the other into a corner," "put into place", "teach". In their language, gestures,

postures, facial expressions dominate the so-called "signs benefits" [12, p. 6].

Usually in family and domestic relationships are more likely to gain power in the informal leader. In connection with what waged constant, exhausting struggle for informal leadership. Status leader gives a priority, authority, advantages in solving contentious issues in the allocation of rights and responsibilities, material wealth, in addressing vital issues, etc., but because he's so attractive. Furthermore, the struggle for leadership is associated with an attack on the recognition among others. At the intersection of personal interests of the individual may be right and moral. The first group we include: The Joint funds, parenting, leisure time, recreation and more. The content of the second is a set of universally recognized principles and norms of informal behavior in family and domestic sphere, which provided an internal conviction of justice and strength of public opinion. First of all, we are talking about sexual morality, which at present there has undergone significant transformations.

The most important spiritual values that serve as the object of family and domestic conflicts, we include friendship, respect, trust, clarity. Listed values are interrelated and complement one another. It is interesting to note that in family and domestic criminals and their victims data values acquired specific distorted values. Yes, usually understood as friendship relationships, based on mutual affection, trust, respect, common interests. That friendship actually combines respect, confidence and clarity.

For the above-mentioned persons because of their selfishness, intellectual and spiritual limitations, antisocial orientation such values are consumerist nature. They tend to use them only in their own interest, to meet their own needs, ambitions, whims, and often for self-affirmation. In the first place they own persona, which should all respect, acknowledge, appreciate, while others are not given proper attention and care.

Therefore, such persons are usually torn doubts about loyalty, understanding, respect and support from the communication partner that become for them an exceptional value. Any infringement of these values with other people automatically turn them into an object family and domestic conflicts, culminating premeditated murder and grievous bodily harm.

When the subject of the conflict must be understood objectively existing or imaginary problem that serves the cause of conflict between the parties for resolution by the subjects in their favor and come into confrontation [13, p. 37]. In the course of our research, special attention was paid to the establishment of the subject family and domestic conflicts. First of all, it should be noted that this kind of collisions generated by complex interrelated objective and subjective factors. We found the most common ones that are seen with archival materials of criminal cases, as well as directly called by the inmates during formal interviews. For example, one of the most common subjects of sharp clashes abuse is a party liquor: qualified murder - 34.1%, premeditated murder - 34.2%, grievous bodily harm - 33.0% of cases. A similar object called 30.0% of those convicted of family household premeditated murder and grievous bodily harm.

In addition to these, the subject of conflicts over the criminal case is as follows: waste of household goods, unemployment, financial hardship, and failure to timely return the debt waiver issue money to buy liquor and entertainment, respectively, 31.9%, 19.7%, 23.9%; suspicion of infidelity / jealousy (respectively: 12.1%, 16.1%, 10.5%), living conditions, illness, parenting, cohabitation with relatives degrading images, breach of the peace - 12.1%, 21.7%, 28.9%. In other cases: 9.8%, 8.3%, 3.7%, respectively, these were other reasons, namely the prohibition of dating, the desire to break the relationship, promise employment, spread gossip, obstacle to love others.

According to prisoners subject to family and domestic conflicts were mutual degrading insults, psychological incompatibility - 23.3%, immoral behavior of the victim, suspected of treason - 18.3%, non-participation in the conduct of the economy - 11.6%, refusal to issue money purchase of alcoholic beverages and entertainment, return debt - 6.7% Other - 10.1% (baseless punishment material poverty, suspicion of theft, the dispute over the brink, the intervention of relatives in family life, etc.).

Combining the results gives us a general idea about the subject of family and domestic conflicts that culminated in the commission of serious violent crimes as reduced differentiation is somewhat arbitrary. For comparison, according to some criminological studies conducted in

Russia, the subject of family conflicts were the following factors. Subgroup killer wives: excessive authoritarianism wives (59%), infidelity spouse (34%), drinking men (30%), distribution of family finances to deprive a man of his own money (30%), controversial couple on the distribution of household duties (25%), drinking mate (22%), dissatisfaction with living conditions (11%), unilateral solutions wife questions about the child's birth (11%), the presence of wives premarital intimate relationships (10%). In the subgroup of men murderers dominated by such factors as: inadequate supply of money men (75%) heavy drinking men (44%), housing insecurity (28%) and others [14, p. 23]. Note that in the above differentiation object conflicts it is only the family collision, not the family household.

We think it makes sense to separate the consideration of subjective reasons of these conflicts. We agree that in some cases the subject of the conflict (objective reason) and attitude initiator collision (subjective reason) match, but it happens not always. In some literary sources observed that the conflicting person usually can not articulate the real causes of the conflict, focusing their attention on the most revolting of points that lie on the surface and is a consequence of the deeper reasons [15, p. 11]. Such reasons may be many.

Dwell only on some of them, which, in our opinion, are the most essential. First, it is deep intrapersonal conflict that takes place within the mental world entity. It arises from the discrepancy between the life of the individual units and the requirements of social life and order. At the heart of this conflict are antisocial attitudes personality, her distorted sense of justice, morality, intellectual and volitional defects, high self-esteem.

The subjective reasons should be classified as negative emotional and volitional participants in the conflict, which we have repeatedly invoked (temper, rudeness, selfishness, etc..) And deformed needs and interests asyntonnist (inability to emotional empathy), ambition, etc..

Separately, you can highlight a conflict setting entities: the willingness to accept future events that are shaped by ideology, temperament, character and mental condition of the subject, life experience, personal assessment of potential strive.

In our opinion, deserves attention and interpersonal incompatibility - mutual rejection partners based on noncoincidence social life and teachings, values, interests, motives, character, mental and physical reactions, individual psychological characteristics. Finally, the subjective cause family and domestic conflicts may be feeling unwell, painful condition and so on.

Functions of the conflict being analyzed are ambivalent character. It is therefore advisable to group them into two categories: constructive and destructive. Among the design include signal and temporary psychological discharge. Content signaling function is the emergence and fixation of irreconcilable contradictions between the subjects of communication, which are realized in the exchange various kinds of information.

Participants interact actively reproach each other, arguing the correctness of the occupied position, and thus categorically do not accept or dispute the arguments of the opponent. From time to time, engaging in similar clashes, they defuses the negative emotional charge that accumulates on the presence of contradictions, and it helps relieve psychological stress for some time. However, besides the design, family and domestic conflicts and contain destructive features that are more meaningful. Among these we highlight the destructive and criminal. It is well known that conflicts usually lead to the destruction of interpersonal relationships, leaving a legacy of feelings of hostility, anger, hatred. Members of the conflict, managed foster feelings often resolve sharp contradiction by physical impact strive, with conflicting relationships become criminogenic color. In their depths "matures" criminal motivation, that time could lead to a serious crime.

No conflict would not happen without its members, which should be at least two. However, the degree of participation of people in the conflict may be different. In this regard, all parties to the conflict we are divided into two types: major and electives. Major - is individuals who hold opposing views, interests, attitudes, needs, directly involved in destructive (offensive or defensive) actions against each other.

Named members - an essential element of any conflict. In addition to the main actors clash should be allocated and optional (accomplices). This kind machinator, guides, organizers and intermediaries that can act on the side of one or both parties, but their participation in the conflict

is not mandatory. Based on our research, most major parties of family and community clash with premeditated murder and grievous bodily harm are the spouse, including former respectively, 52.1%, 40.7%. Followed by neighbors, friends, leisure time together, respectively, 17.5%, 28.1%. And qualified murders distribution main actors opposite: in the first place are the people of the second category, respectively, 49.0%. It was only in second place followed by family members, respectively, 22.0%.

This difference is explained by the fact that premeditated murder and grievous bodily harm, and therefore the conflicts that precede them, tend more to the sphere of the family, and conflicts, culminating commission qualified murders - the sphere of life. In addition to the above, the role of the main actors clash often serve parents and children: Qualified killing (12.2%), premeditated murder (17.2%), serious injuries (11.7%), as well as parents of a spouse, according, 4.8%, 4.0%, 7.1% of cases.

As an elective participants should consider those who bow provoke other parties to the conflict (machinator) provide advice, guidance, incite hatred (textbooks) plan conflict, outline its development (organizers) intervene in violent clashes, trying to reconcile the warring parties (intermediaries) [186, p. 96 - 98]. According to our data, the following persons were relatives (respectively): 4.8%, 5.7%, 5.7%, and others (respectively): 7.2%, 3.5%, 6.7%.

Like any process, family and household conflict has its temporal and spatial dimension. All development (escalating) conflict called his dynamics [16, p. 27]. Yes, time limits - is the duration of the conflict, its beginning and ending. The beginning of the conflict - the first act of aggressive external behavior, strive against, provided that the latter is aware of the direction of this act against themselves and actively oppose it. The end of the conflict - the final overcoming resistance to strive, which ends to cause maximum damage to him - death or grievous bodily harm. Measure the length of family and community conflict is not easy, because their dynamics often is discrete. Our attempt to do so, based on archival materials of criminal cases, gave the following results. Family and domestic conflicts that lasted from 1 month to 1 year are, respectively, 43.8%, 24.0%, 44.5% of cases, from 1 to 3 years - 28.4%, 25.3%, 18.3% of cases, from 3 to 5 years - 7.2%, 20.5%, 12.4% over 5 years - 5.1%, 14.2%, 8.5%, respectively. In other cases, the dynamics of the conflict measured days, hours or minutes, 15.5%, 16.0%, 16.3%, respectively. For comparison, according to G. Moshak (1986), between the accused and the victims, there were long-term relationship conflict: 4 - 6 years - 29% of cases, 7 -10 years - 14% of cases, more than 10 years - 21% of cases. In other cases, such conflicts existed a shorter period [17, p. 13].

As you can see, there is a tendency for long-term dynamics of family and domestic conflicts with premeditated murder and grievous bodily harm. We believe that the explanation for this situation you need to look at the specifics of the relationship between conflict parties. We have found that victims of intentional murder and grievous bodily harm (about 70%) cases were associated with criminals family and kinship ties.

Such a relationship is designed for a lifetime. Their members associated strong emotional closeness, psychological attachment, often constraint contacts, and therefore decide to break the relationship once and for all, is usually very difficult. Subjects in these reasons become "hostages" of the relationship. Conflict phase relations alternate with phases of reconciliation, concessions regret their actions. Thus, according to S.B. Alimov, G.V. Antonov-Romanovsky, L.A. Voloshin, G.G. Moshak, 42.8% married couple reconciled after conflicts on the same day, and 33.8% - for the next [18, c. 93].

However, resentment, injustice, humiliation, beatings that accompany conflict clashes, because psychological affection, strong emotional closeness participants collision, acquire special significance for them and experienced much harder, keeping in mind the deep negative footprint and thereby paving the way for new conflicts. It is for this and some other reasons of family and domestic conflicts can exist for a long time and the results of our study.

But this is not always the case. As it turned out, family and domestic conflicts, but rather part of them taking place in the domestic sphere, outside the family, in some cases are one-time and measured hours or minutes (15.5%, 16.0%, 16.3%, respectively). Here the picture is quite

different. Conflict directly "grows" with specific life situation to further its progress and solution influenced the nature of previous relationships subjects (hostile), and negative personal characteristics and mental state (drunkenness, etc.).

Spatial boundaries conflict outlines the territory in which it occurs. Earlier we noted that this area usually appears enclosed space (apartment, house, etc.). That is the place where the offender and victim are alone, in a certain isolation that almost eliminates extraneous interference in the showdown, meaning that even hypothetically deprive criminals of any obstacles in the proof of criminal intent to fruition - a serious crime.

So deep intimacy of family and domestic conflicts, isolation places their development significantly limits the possibility of social control, thereby creating a fertile ground for an extended existence and escalation of this confrontation, giving it a criminogenic color.

Conclusions. The participants in the confrontation of family and domestic conflicts can be divided into those that occur between family members, and those that arise between members of the immediate family and household environment. Participants of first conflict are marriage , parents and children, the parents of a spouse, close relatives - persons connected family and kinship ties. Such conflict has up to 70% of the total.

Participants in the second conflict are: neighbors, friends, acquaintances, employers / landlord housing, people who spend leisure together, subjects that involve domestic and licensing relationships. Of particular importance for the prevention of serious violent crimes against the person acquires the classification family and domestic conflicts in the degree of social danger. With this in mind, all conflicts should be divided into two groups: the collision, accompanied by psychological violence and clashes involving physical violence.

The first group includes the conflicts in which participants are limited to mental influence on each other. Typically, they use such methods of struggle as insults, humiliation and threats of physical harm, but the implementation of such threats are not an issue. This category of family and domestic conflicts are less socially dangerous because their members do not come into direct physical contact and does not impinge on the bodily integrity and life of each other.

Members of the second group conflicts during collisions using such techniques as strikes, beatings, infliction of physical pain, that is actively resort to physical impact to strive. Certainly conflicts of this group is more socially dangerous, as conflicting with their actions threaten the lives and health of each other.